

เทศน์เช้า วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ เห็นใหม่ วันพระเราทำมาบุญกุศลกัน มนุษย์มันมีหัวใจ มนุษย์มีคุณสมบัติ
อย่างนี้ มนุษย์มีสิทธิเลือกได้สิ่งที่ดีและชั่ว สัตว์มันเลือกไม่ได้ ในพระไตรปิฎกนะ เวลามันจะ
ตายมันไปเข้านimitครุบาอาจารย์ บอกว่าเกิดเป็นสัตว์นี้ทุกข์มาก ต้องคอยเอาใจเขา เพราะสัตว์มัน
ก็รู้นะ สัตว์นี้มันรู้ประสาคน

รู้อะไรคือความรู้สึก มันจะเอาใจเรา มันจะประจบประแจงเราเพื่อความปลอดภัย
ของเขา แต่ถึงที่สุดแล้วมนุษย์ก็ฆ่า เห็นใหม่ แล้วมาเข้านimitเลยนี้ เกิดเป็นมนุษย์มันมีกฎหมาย มี
สิ่งที่ว่าฆ่าแกงกันไม่ได้มันผิดกฎหมาย แต่เป็นสัตว์เวลาฆ่าไปแล้วมันไม่มีกฎหมายคุ้มครอง นี่
เขาเกิดเป็นสัตว์นะ เขามีทุกข์มียากกัน

เราเกิดเป็นมนุษย์ เรามีหัวใจ เรามีความรู้สึก เรามีสมอง เรามีความคิด สมองกับความคิด
นี้ใช้ให้มันเป็นประโยชน์นะ ถ้าใช้ไม่เป็นประโยชน์ เห็นใหม่ คุณนี้เม็ดข้าวเม็ดหนึ่ง เวลามันตก
ไปในน่านน้ำยังงอกขึ้นมา มันมีราก มีต้น แล้วก็เมล็ดของมัน มีผลของมัน มนุษย์ก็เหมือนกัน
เวลาเกิดนี้ เม็ดข้าวมันเป็นพืชพันธุ์นะ คุณตัวอย่างพวกพืชเขาต้องมีเมล็ด มีต่างๆ เพื่อต่อกิ่งต่อก้าน
มา มันถึงดำรงเผ่าพันธุ์ของมัน

เวลาเราเกิด เราเกิดมาจากพ่อจากแม่ เห็นใหม่ เราไม่เห็นเมล็ดพันธุ์ของเรา เราไม่เห็น
ปฏิสนธิวิญญานของเรา เราไม่เข้าใจ เวลาประพตปฏิบัติก็เหมือนกัน เราเห็นแต่อาการของใจ
สัมผัส เปลือกสัมผัส เราจับไปมีแต่เปลือกสัมผัส โคนเปลือกสัมผัสไม่เคยถึงเนื้อสัมผัส เราไม่เข้าใจหรือ
เราบอกว่ามนุษย์มีกายกับใจ กายกับใจ แต่เราก็อีกันไปปากเปียกปากแฉะนะ ฟังเขาเล่านิทาน

นี้ว่ามนุษย์มีกายกับใจ มีสุข มีทุกข์ มีอะไร แต่เวลามันทุกข์ขึ้นมามันไม่เห็นหรือ มัน
แยกไม่ออก มันรู้ไม่เป็น เห็นใหม่ เวลาภาวนาก็เหมือนกัน เวลาภาวนาไปนี่อาการของใจทั้งนั้น
มันเป็นความคิดทั้งนั้น ไม่เข้าถึงตัวใจเลย อาการเกิดดับๆ ก็ความคิดมันเกิดดับ แต่ตัวพลังงาน

มันมีอยู่ ตัวพลังงาน เห็นไหม ถ้าเข้าไปถึงตัวพลังงาน ตัวสมาธิ สิ่งที่เป็นตัวสมาธิ นี่ไงสิ่งนี้เมล็ดพันธุ์ที่เขาเอามาเพาะ เอามาปลูกกัน เวลามันเติบโตขึ้นมา มันมีราก มีเหง้า มีต้น มีผล

มนุษย์เกิดมาปฏิสนธิจิต เกิดในไข่ เห็นไหม ถ้าเทียบเป็นวิทยาศาสตร์ นี่คนเราเกิดมาจากไข่ของมารดา เกิดจากสเปิร์มของพ่อกับไข่ของมารดาผสมกัน แต่ไม่มีใครพูดถึงปฏิสนธิวิญญาน ไม่มีใครพูดถึงปฏิสนธิวิญญานนะ คูสิครอบครัวยุคนี้เป็นหมันเขาก็มีครบเหมือนกัน แต่เขาเป็นหมันของเขา เขาเกิดไม่ได้ เพราะปฏิสนธิจิตมันไม่มี กรรมมันมาปิดกั้น

เราเกิดมาแล้ว เราเกิดมาในวันนี้วันพระ วันพระเพราะอะไร? เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้เป็นธรรมวินัย บัญญัติไว้เป็นวันพระ.. วันพระ วันเข้า วันโกน วันพระเป็นเรื่องของปฏิทิน แต่ถ้าเรื่องของเราขึ้นมา เห็นไหม เรามีการงดเว้น เรามีการทำคุณงามความดีของเรา

นี่ไงเวลาเขาตัดแต่งพันธุ์กรรมของพืชนะ เราต้องเลือกคัดพันธุ์ที่ดี แล้วมันทนโรค ทนแดดทนฝน นี่เป็นประโยชน์ขึ้นมาเพื่อประโยชน์ทั้งหมดเลย แต่มันก็เป็นคาบสองคม อย่างเช่นจีเอ็มโอ เห็นไหม เขากล่าวว่ามนุษย์กินแล้วจะมีโทษกับร่างกายไหม?

นี่ก็เหมือนกัน นี่กรรมดี กรรมชั่ว เราจะตัดแต่งของเรา เราจะทำคุณงามความดีของเรา เราต้องกระเสือกกระสนนะ ทำความดีทวนกระแส ปลาเป็นว่ายทวนน้ำ มันต้องกระโดดขึ้นไปวางไข่บนต้นน้ำ ปลาตายมันไม่มีจิตวิญญานมันลอยไป

มนุษย์เราถ้าไปตามโลกเหมือนปลาที่ตายแล้ว มันไปตามกระแส เห็นไหม มันเป็นทวนนิยม มันเป็นโลกาภิวัตน์ นี่ชีวิตเราต้องเป็นอย่างนี้ มันตายแล้ว ตายจากคุณงามความดีไง ตายจากศีลจากธรรม มันก็ลอยไปกับเขา แต่เวลาเราทวนกระแสไปหาศีลธรรม จริยธรรม เขาว่าคนนี้เป็นคนโง่ คนนี้ไม่ทันโลก

โลกนะ โลกมันพัดไป โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกก็จะพัดชีวิตเราไปตลอดเวลา เราจะทวนกระแสเข้าไปไหม? ถ้าทวนกระแส ปลามันว่ายทวนน้ำเข้าไปวางไข่ซะ แต่เราทวนกระแสทวนกระแสไปที่ไหน? ทวนกระแสความรู้สึกเราไง จิตของเราธรรมะมันอยู่ที่ไหน? ธรรมะนะ?

ธรรมะ เห็นไหม ในพระไตรปิฎกนั้นก็ป็นกิริยาของธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยเกิด องค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพุทธะ ธรรมและวินัย สิ่งที่เป็นศาสดาของเราที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้มันก็เป็นตำรา

แต่ถ้าเป็นความรู้สึกล่ะ? หัวใจเป็นความสัมผัส เห็นใหม่ สัมผัสความดี ความชั่ว สัมผัสต่างๆ นี่ธรรมะอยู่ที่นี้ ธรรมะอยู่ที่ใจของคน ธรรมะอยู่ที่ใจของสัตว์โลก ใจของสัตว์โลกมันสัมผัสได้ ความสัมผัสอันนี้เป็นคุณงามความดี สิ่งสัมผัสที่ทวนกระแสเข้าไปที่นี้ ถ้าทวนกระแสเข้าไปที่ในหัวใจของเรา หัวใจของเรามันสุขมันทุกข์ แต่มันมีกรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเครื่องหมาย เราพยายามทวนกระแสของเราเข้าไป ทวนกระแส เห็นใหม่ แต่ถ้าเป็นโลก เห็นใหม่ คูสิไปวัดไปวาาก็ไปทำพิธีกรรมกัน มันก็เป็นเรื่องโลกๆ นะ

ศาสนพิธี.. พิธีกรรมเพื่อเข้าไปหาถึงตัวศาสนา ที่นี้ตัวศาสนาเป็นนามธรรมที่จะเข้าถึงได้ยากมาก คูสิเวลาเราประพฤติปฏิบัติ เราต้องตั้งสติ เราต้องมีคำบริกรรม มีคำบริกรรมทำไม? เพราะธรรมชาติเห็นใหม่ ทวนกระแส

คำว่า “ทวนกระแส” กระแสนี้มันส่งออกไปใหม่? ความคิดมันส่งออกไปใหม่? ทุกอย่างส่งออก คำบริกรรมทวนกระแสเข้าไปปิดกั้นมันไว้ พุทโธ พุทโธ พุทโธ นี่ทวนกระแสเข้าไป ทวนกระแสจากความคิดเข้าไปถึงตัวของใจ นี่กายกับใจ ธาตุ ๔ และขันธ ๕.. ธาตุ ๔ เห็นใหม่ ร่างกายและจิตใจ จิตใจมันก็ยังเป็นอาการของใจอยู่ เป็นอาการของใจอยู่ มันเกิดดับ ความคิดเกิดดับ พอมันเกิดดับนี้มันก็เป็นธรรมชาติของมัน แต่เหตุที่เกิดดับ มันมีเหตุ มีปัจจัย มีที่มา

“จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส”

อุปกิเลส เห็นใหม่ พออุปกิเลส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส แต่เราไม่รู้จักอุปกิเลส ความส่องใส ความสว่างใส ความว่างมันเป็นอุปกิเลสใช่ไหม? มันเป็นกิเลสอย่างละเอียด พลังงานอย่างละเอียด แล้วมันก็ออกมาที่อาการความคิด พอออกมาที่อาการความคิดมันก็เป็นความคิดของเราขึ้นมา เราก็อ่านนี่เป็นใจๆ

ไม่ใช่ มันเป็นเงา เห็นใหม่ ร่างกายนี้เวลาเราไปยืนที่แสงมันต้องมีเงาใช่ไหม? นี้อาการของมันแสดงออกมาเราถึงว่านี่เป็นใจๆ ใจ ถ้าเป็นอาการของมัน เราไปตะครุบเงาแล้วเราจะได้อะไรล่ะ? เราก็ได้เงาใจ สิ่งที่ได้เงา นี้เราศึกษาธรรมะก็ศึกษาโดยสัญชาตญาณ สัญชาตญาณคือความคิด เห็นใหม่

คูสิเราศึกษาทางโลกนี้สุดมยปัญญา นักวิทยาศาสตร์จินตนาการต่างๆ นี่เป็นความคิด
ทั้งนั้นแหละ เป็นความคิด ไลน์สไตน์ถึงบอกว่าจุดระเบิดเขาอธิบายไม่ได้ จุดระเบิด ปฏิสัมพันธ์
ทฤษฎีสัมพัทธภาพของเขา เขาอธิบายได้ แต่จุดระเบิดเขาอธิบายไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะนี่
อาการของใจ อาการของใจคือความคิดไง แต่ความคิดมันเกิดมาจากไหน? มันเกิดจากพลังงาน

นี่ความจุดระเบิด มันต้องเป็นจุดระเบิดที่พลังงานนั้น แล้วพลังงานนั้น นี่ปัจจัยการ
อวิชชาปัจจัยา สังขารา สังขารปัจจัยา วิญญาณัง นี่ปัจจัยการ.. สิ่งที่เป็นปัจจัยการมันเป็น
ธรรมชาติใจ จิตเดิมแท้ที่ส่องใส ส่องใสมันเป็นปัจจัยการออกมา เห็นไหม อวิชชาปัจจัยา สังข
ารา สังขารปัจจัยา วิญญาณัง ปัจจัยการของมันมันออกไปเป็นพลังงานที่ส่งออก แล้วมีคำ
บริกรรมพุทโธ พุทโธ พุทโธ เพื่อจะย้อนกลับ เห็นไหม ทวนกระแสนี้ทวนกระแสอย่างนี้!

ทวนกระแสคือทวนกระแสความคิดใจ เราตั้งใจของเรา แล้วเราประพฤติปฏิบัติของเรา นี่
คือการทวนกระแส ทวนกระแสเข้าไปสู่ธรรมะ ธรรมะคืออะไร? ธรรมะคือจิตเดิมแท้ที่ส่องใส
จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส.. ความเศร้าหมอง ความส่องใสนี้มันพลังงานอันละเอียด แล้ว
ก็ออกมาเป็นพลังงานความคิด ความส่องใสนี้อุปกิเลส แล้วก็ เป็นกิเลส เป็นต้นหาความทะยาน
อยาก เป็นภพ เป็นชาติ เป็นต่างๆ ออกไป

นี่เขาบอกว่า “ล้างภพ ล้างชาติสิคะ.. ล้างภพ ล้างชาติสิคะ”

นี่มันจะล้างกันที่ไหนล่ะ? มันจะไปเปลี่ยนกันที่ทะเบียนบ้านใช่ไหม? เราสัญชาติไทย
เราจะไปโอนสัญชาติเป็นชาติอื่น เปลี่ยนชาติกันอย่างนั้นหรือ? ภพชาติเปลี่ยนกันที่นั่นหรือ? ภพ
ชาตินี้ภาวสวะ ตัวภพ ตัวพลังงาน ตัวฐานที่ตั้งของใจมันอยู่ที่ไหน?

แล้วนี่ว่าจะภาวนากัน จะภาวนากัน ภาวนากี่ตะครุบเงากัน ตื่นไปกับกระแสโลก เอาโลก
เป็นใหญ่ใจ ไม่ใช่ธรรมเป็นใหญ่ ธรรมเป็นใหญ่ต้องธรรมวินัยเป็นใหญ่ ธรรมเป็นใหญ่ไม่ใช่
โลกเป็นใหญ่ ถ้าโลกเป็นใหญ่นี้เราต้องเกรงใจเขาไปหมดเลย กิริยามรรยาทเรียบร้อย สังคม
ความดีงาม.. นี่สังคมพร้อมอยู่เป็นนิจ โลกพร้อมอยู่เป็นนิจ มันต้องแปรปรวนเป็นธรรมดา

คูสิทางธุรกิจมีขาขึ้นและขาลง ไม่มีอะไรขึ้นแล้วไม่มีวันลงหรอก โลกเจริญแล้วเสื่อม
เป็นธรรมดา พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ข้างหน้าเพราะอะไร? เพราะว่าสมณโคดมของเรา
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้บอกว่า ๕,๐๐๐ ปี เขาเชื่อกันไหม? ถ้าเชื่อกัน เขาเชื่ออะไร?

ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ ความเชื่ออันนี้มีคุณค่า นี่ความรู้สึกมีคุณค่ามาก มีความเชื่อ มีศรัทธา มันก็แสวงหา มันก็ค้นคว้า ค้นคว้ามันก็มีความประพฤติปฏิบัติ มีการเทียบเคียง นี่เพราะมีความเชื่อมีความศรัทธาขึ้นมา ถ้าไม่มีความเชื่อไม่มีความศรัทธา เห็นไหม นี่เรื่องของความรู้สึก ความรู้สึกมันจะมีคุณค่ามาก แต่เราไปเห็นความรู้สึกอันนี้มันจะเกิดอย่างนั้น

นี่ศีลธรรม จริยธรรม ธรรมะภิบาล นี่ก็ว่ากันไป ธรรมะภิบาลของใครล่ะ? ถ้าหัวหน้ามันเป็นคนโกง มันก็ธรรมะภิบาลของโกง หัวหน้านี่นะคนบัญญัติศัพท์ บัญญัติกติกาศึกษาขึ้นมา บัญญัติกติกาศึกษาเพื่อคุณนี่แหละ

นี่สิ่งนี้มันมีกำลังขึ้นมา แต่ก็พูดกันไป เห็นไหม แต่ถ้าเป็นธรรมนะ เป็นธรรมนี้เราชนะตัวเราเองแล้วจะอยู่ที่ไหนก็ได้ เรามีความสุขของเรา ความสุขมันอยู่อันนี้เป็นความจริง แล้วยิ่งภาวนาขึ้นไป ใครภาวนาเป็นนะ มันเป็นที่ว่าธรรมะเหนือโลก มันเป็นที่มหัศจรรย์ มันเป็นที่ที่คาดหมายไม่ได้

เราจินตนาการนรก สวรรค์กันได้ เราจินตนาการวิญญูะได้ เพราะจิตนี้มันเคยเกิดเคยตาย มันมีข้อมูลในใจ แต่จิตของเราไม่เคยเข้าถึงโศคาบัน สกิทาคามี อนาคามี แล้วเวลาพูดไปมันเหมือนกับสิ่งที่สูญวิสัย สิ่งที่ไม่คาดการณี่ไม่ได้ พอคาดการณี่ไม่ได้เราก็กาดการณี่กันว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ เป็นนิพพาน

อวกาศก็เป็นนิพพาน ในตุ่มในไหก็เป็นนิพพาน ในตุ่มในไหมันเป็นอากาศสว่างๆ มันเป็นนิพพานไหมล่ะ? มันไม่เป็นนิพพานเพราะอะไร? เพราะมันไม่กลับมาถอนอรรถานุทฤษฎี อรรถานุทฤษฎีคือผู้รู้ว่าง ผู้รู้สรรพสิ่งต่างๆ ภาวสวะ ภพชาติที่ไปรับรู้เขา ที่ไปแบกรับเขา ที่ทำดีทำชั่ว ตกผลึกในใจ แล้วมันเป็นผลของกรรม เห็นไหม กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน

ในเมื่อมันตกผลึกที่ใจ ปฏิสนธิวิญญูะตัวนี้มันต้องไปเกิดไปตายในวิญญูะ มันก็เวียนไปตามแต่บุญแต่กรรมที่สร้างมา มันเป็นผลของวิญญูะ ผลของกรรมที่เวียนไป แล้วเรากลับมารื้อภพ รื้อชาติ มันต้องรื้อภพรื้อชาติที่นี้ ถ้าเรารื้อภพรื้อชาติที่นี้ คำบริกรรมถึงมีความสำคัญใจ

เพราะคำบริกรรมพุทโธ พุทโธ พุทโธ ถ้าจิตสงบเข้าไปถึงพลังงานตัวนั้น ไปถึงพลังงานนี้ใจจิตเดิมแท้ปล่อยใสไปถึงตัวพลังงาน ไปแก้กันที่นั่น ใ้ที่นี่กำหนดนามรูปกำหนดกันที่เงา

กำหนดกันที่ปฏิภิกขิยาของมัน แล้วก็ไปดูผลปฏิภิกขิยาของมัน แต่ไม่รู้ว่ามีเริ่มต้นการกระทบ สสารที่ทำให้เกิดการปฏิภิกขิยาอันนี้คืออะไร เห็นแต่ปฏิภิกขิยาอันนี้ แต่ไม่เห็นที่มาของปฏิภิกขิยาไป

นี่ก็เหมือนกัน จิตที่มันสงบเข้าไป มันมีความเห็นของมัน แต่เวลาประพฤติปฏิบัติว่าไม่เห็นมีความจำเป็น พลังงานนี้เป็นสมาธิ เป็นความสงบ พลังงานนี้ไม่มีประโยชน์ ถ้าไม่มีประโยชน์ ทุนมีประโยชน์ไหม? คนทำทุกอย่างต้องมีทุน คนเกิดมาต้องมีปฏิสนธิวิญญูณถึงเกิดมาเป็นมนุษย์ ถ้าคนตายแล้วมีแต่ซากศพ ทำอะไรไม่ได้หรอก ซากศพมันไม่มีประโยชน์อะไรเลย

ธาตุ ๔ ชั้น ๕ เห็นไหม ผลของชีวิต เวลามันเจริญเติบโตขึ้นมาจากไข่ จากการเจริญเติบโตในครรภ์ แล้วคลอดออกมาเป็นเด็กผิวอ่อนๆ แล้วก็ต้องชราภาพไป ผิวห่ออ่อนยานไป แล้วมันก็ทิ้งสิ่งนี้ไว้ เพราะสิ่งนี้เป็นธาตุ เป็นวัตถุ แต่นามธรรมล่ะ? นามธรรมที่มันตกผลึกที่คุณงามความดีและชั่วมันอยู่ที่ไหน? ความตกผลึกของใจมันอยู่ที่ไหน? แล้วธรรมะนี้ไปแก้ตรงนี้ไปแก้ความตกผลึกอันนี้ พอแก้ความตกผลึกอันนี้พลังงานมันสะอาด เห็นไหม นิพพานมีความสุขอย่างยิ่ง

ความสุขนี้ไม่ใช่สุขเวทนา ทุกขเวทนา ไม่ใช่อุเบกขาเวทนา สุขเวทนามันกระทบ เห็นไหม สุขเวทนามีพลังงาน ตัวตกผลึกนั้นล่ะ แล้วตัวความพอใจกระทบกัน อู้.. พอใจ อู้.. สุข อู้.. นิพพาน นี่นิพพานของโลก นิพพานดิบๆ มันไม่เป็นความจริงหรอก ถ้าเป็นความจริง เห็นไหม นี่วันพระประเสริฐ ประเสริฐที่นี้ ประเสริฐคือหัวใจของเรา คือทัศนคติ คือมุมมอง คือสิ่งที่เราแสวงหา นี่ประเสริฐที่นี้

เราแสวงหาบุญกุศล เราเสียสละออกไป โลกเขาบอกว่าเราเสียวัตถุออกไป แต่เราได้คุณธรรมมา เราได้หัวใจมา เราได้ตัดแต่งพันธุกรรมของใจให้มันรู้จักเสียสละ ให้มันมีคุณงามความดี ให้มีจุดยืนของมัน เห็นไหม นี่คือสมบัติของเรา มันอยู่กับใจของเรา แล้วมันจะเป็นจะตายไปกับเรา เพราะจิตนี้มันจะเวียนตายเวียนเกิดไปกับเรา เป็นสมบัติของเรา แต่สมบัติที่เป็นวัตถุมันตกอยู่ที่โลกนี้ คนดีใช้มันจะเป็นประโยชน์

ถ้าคนดีใช้ เห็นไหม คุณเขาตั้งโรงงาน เขาเสียสละ นี่คนดี มันเป็นวัตถุที่คนดี คนที่มีศีลธรรมจริยธรรมใช้เพื่อเป็นประโยชน์ เพื่อพัฒนาใจ อย่างพระโพธิสัตว์เสียสละๆ เพื่อตัดแต่งพันธุกรรม แต่อาศัยวัตถุนั้นเป็นเครื่องแสดงออก เป็นเครื่องเสียสละ แต่เวลาหัวใจของเราขึ้นมา

อริยทรัพย์จากภายใน สิ่งที่เป็นประโยชน์กับเรา อันนี้มันเป็นสมบัติของเรานะ เราถึงแสวงหาใน เราแสวงหา เราทำของเรา เรามีการกระทำของเรา เราจะเสียดละวัตุนั้น เพื่อตัดแต่งพันธกรรม ของใจนี้

คนชั่ว เห็นไหม คนชั่วเขาได้สมบัติอันนั้นมา เขายังหาผลประโยชน์ของเขา เขาเอา สมบัติพัสถานนั้นจ้างให้คนทำเพื่อผลประโยชน์ของเขา นี่มันได้แต่วัตุนั้นเพิ่มขึ้นมา แต่ พันธุกรรมโดนตัดแต่งด้วยความเศร้าหมอง เพราะความลับไม่มีในโลก ตัวเองเป็นคนทำ ตัวเอง เป็นคนวางแผน ตัวเองเป็นคนสั่ง เป็นคนบัญชาการ มันก็ตกผลึกลงที่ใจหมด เห็นไหม แล้วมันก็ ตกนรกอเวจีไป

สมบัติถ้าคนดี คนที่ใจใช้ประโยชน์ มันจะเป็นประโยชน์ ถ้าคนชั่วมันใช้ สมบัตินั้น มันทำร้ายเรา ทำร้ายใจดวงนั้น ทำร้ายใจดวงนั้น ตัดแต่งพันธกรรมให้ใจดวงนั้นมันบิดเบี้ยว ให้ พันธุกรรมอันนั้นมันเสียหายไป นี่มันอยู่ที่สตินะ อยู่ที่ศรัทธาความเชื่อ เห็นไหม อยู่ที่ปัญญา อยู่ที่ ศรัทธาความเชื่อของเรา แล้วเราเกิดมาชาตินี้ทำไมเราทุกข์อย่างนี้ล่ะ?

ทุกข์ขนาดไหนนะ มันไม่มีคุณค่าเท่ากับชีวิตเราหรอก เพราะชีวิตเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เห็นไหม เราถึงเห็นสุขเห็นทุกข์ ถ้าเห็นสุขเห็นทุกข์ ทุกข์สุขนี้มันบีบคั้นใจเรา ถ้าบีบคั้นใจเรา เราตั้งสติแล้วแก้ไขไป เพราะมนุษย์นี้เกิดมาแล้วหุดาสว่าง มีหู มีตา คนตาบอดไม่รู้จักอะไรเลย เราเกิดมามีหูมีตาไหม? เราเห็นปัญหาไหม? เราแก้ไขปัญหาได้ไหม? เราจะมีสติสัมปชัญญะแก้ มันไหม?

ถ้าแก้มัน นี่ไงมนุษย์ไง ชีวิตไง ชีวิตเกิดมาแล้วมันมีประโยชน์ตรงนี้ เราถึงบอกว่าชีวิตนี้ สำคัญกว่าสุขทุกข์ที่เราเห็นกันอยู่นั้น สุขทุกข์ที่เราเห็น เราสัมผัสนั้นมันเป็นผลบุญผลกรรม แล้ว เราทำของเราไป ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว.. คูสิเวลาพระนั่งภาวนาตลอดรุ่ง เห็นไหม นั่งมา ๔-๕ ชั่วโมงมันเจ็บปวดไหม? แล้วมันทุกข์ไหม? แล้วทำไมไม่ลุกหนีมันล่ะ?

ถ้าเป็นประสาเราว่าทุกข์ก็ลุกขึ้นสิ มันก็จบไป นั่งแล้วเจ็บปวด ลุกก็หาย แต่ทำไมเราต่อสู้อยู่ มันล่ะ? ต่อสู่มันเพราะทุกข์เวทนา เห็นไหม นี่มันเป็นเปลือกใจไหม? เราจะดูว่าทุกข์นี้มีเพราะมี เรา ทุกข์นี้มีเพราะมีจิต จิตมันรับรู้ ถ้ามันเข้าไปถึงตัวจิต แล้วจิตมันปล่อยมันจะเป็นอย่างไร? มัน เป็นได้หมดแหละ เพียงแต่ขณะทุกข์นี้ ทุกข์กาย ทุกข์ใจ เวลาเรานั่งอยู่มันก็ทุกข์ ชีวิตประจำวัน เรา ทุกข์สุขอย่างนี้เรามีสติสัมปชัญญะแล้วสู้อยู่ สู้อยู่มันคือว่าต้องแก้ไขใจ

คำว่าสู้มันคือสู้แล้วหาเหตุผลแก้ใจมัน นี่สติต้องมีพร้อม แล้วต่อสู้เผชิญกับชีวิต เผชิญกับชีวิต นี่สู้กับชีวิตไป แล้วเราจะรู้ว่าทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ นิโรธะด้วยมรรค.. ทุกข์นี้ชีวิตเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา มันเป็นอริยสัจ มันเป็นความจริงอันหนึ่ง แต่เราคิดแต่ว่าเราแสวงหาอยากได้แต่บุญกุศล อยากได้แต่ความสุข ถ้าเราทำมาเป็นวาระนะ..

ทุกข์ดับไปมันก็เป็นความสุข ทุกข์ดับไปมันก็เป็นความพอใจ ความปล่อยทุกข์ ปล่อยบ๊องโง่! มันมีความสุขเกิดขึ้นมาแล้ว นี่ถ้าเรามีชีวิต แล้วนี่ธรรมะเกิดอย่างนี้ไง ธรรมะเกิดมันได้เห็นมันได้รู้ มันได้จัดการ มันได้มีการกระทำเอง เห็นใหม่ นี่สันติภูมิจโก มันเป็นความสัมผัสของใจ ใจมันสัมผัส ใจมันรู้ มันมีความมหัศจรรย์ มีความตื่นตื่น ถึงกราบพระพุทธเจ้าด้วยหัวใจไง

โอ้โฮ.. พระพุทธเจ้าสละราชสมบัติมาเลย แล้วปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่คุณธรรมอันนี้ วิมุตติสุขมันสุขแค่ไหน? แล้วเราก็มีหัวใจ เราก็มีทุกอย่างพร้อม เราก็เกิดมาเป็นชาวพุทธ เราพบพุทธศาสนาแล้วเรามีครูมีอาจารย์ เรามีสถานที่ประพฤติปฏิบัติ หมู่คณะนี้คบบัณฑิตไม่คบพาล เห็นใหม่ พาลนอก พาลใน เราคบบัณฑิตแล้วจะเอาเราให้รอด นี่พระผู้ประเสริฐคือหัวใจของเรา เอวัง